

Музыка

35 г

Гуляева, А. Р. Музыка : вучэб. дапам. для 4 кл. агульнаадукац. устаноў з беларус. і рус. мовамі навучання / А. Р. Гуляева, С. А. Прастакова, С. М. Кабачэўская. — Мінск : Пачатковая школа, 2018. — 168 с.

№ урока і дата правядзення	Тэма ўрока	Колькасць гадзін	Мэта і задачы ўрока	Асноўныя віды і спосабы дзейнасці	Матэрыял вучэбнага дапаможніка
1	2	3	4	5	6
І паўгоддзе Музычная культура Беларусі (16 г)					
1	Музыка — лос-тэрка жыцця і душа народа	1	<i>Мэта:</i> сфарміраваць у вучняў уяўленні пра шматмернасць вобраза Радзімы ў беларускай музычнай культуры; узбагаціць вопыт выканання, слухання, стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці. <i>Задачы:</i> 1) азнаямленне вучняў з разнастайнымі бакамі нацыянальнай музычнай культуры; 2) замацаванне ўяўленняў пра цесную сувязь музыкі і жыцця;	Выкананне Дзяржаўнага гімна Рэспублікі Беларусь. Слуханне твора «Радзіма мая дарагая» (муз. У. Алоўнікава, сл. А. Бачылы). Назіранне за развіццём музыкі. Выяўленне зерня-інтанацыі, перадача развіцця мелодыі шляхам пластычнага інтаніравання. Вызначэнне асаблівасцей будовы (формы) твора. Развучванне і выразнае выкананне беларускай народнай песні «Пайшоў Ясь наш на лужок». Слуханне фіналу сімфаньеты М. Чуркіна «Беларускія карцінкі». Вызначэнне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам.	С. 5—18

Працяг

1	2	3	4	5	6
			3) удасканаленне слухацкіх і выканальніцкіх уменняў; 4) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці	«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне музычных папевак-прывітанняў. Абмеркаванне атрыманых вынікаў. Слуханне Вітанія Нацыянальнага акадэмічнага народнага хору Рэспублікі Беларусь імя Г. Цітовіча (на аснове вясельнай народнай песні «Частуйцеся, госці»). Назіранне за развіццём музыкі. Асэнсаванне беражлівых адносін да народна-песеннай асновы, захавання характэрных асаблівасцей пры апрацоўцы народнай песні. Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці	
2 3	Нараджэнне і жыццё беларускай песні	2	<i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра песенную культуру беларускага народа; узбагаціць вопыт выканання, слухання, стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці. <i>Задачы:</i> 1) азнаямленне вучняў з працэсам стварэння і асаблівасцямі існавання народнай песні; 2) замацаванне ўяўленняў пра цесную сувязь музыкі і жыцця;	Слуханне (выразнае чытанне) урыўка з нарыса М. Горкага «Як склалі песню». Асэнсаванне працэсу стварэння народнай песні. Слуханне беларускай народнай песні «Чаму ж мне не пець?». Назіранне за развіццём музыкі. Выяўленне жыццёвага зместу і характэрных асаблівасцей песні, яе развучванне і выкананне. Слуханне беларускай народнай песні «Ох, і сеяла Ульяніца лянок». Выяўленне жыццёвага зместу, будовы і характэрных асаблівасцей песні, яе раз-	С. 18—28

3

1	2	3	4	5	6
			<p>3) пашырэнне ўяўленняў пра разнастайнасць беларускіх народных песень, практычнае засваенне характэрных асаблівасцей беларускай народнай песні (распеўнасць, пераменны лад);</p> <p>4) удасканаленне слухацкіх і выканальніцкіх уменняў;</p> <p>5) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці</p>	<p>вучванне і выкананне, дапоўненае выразнымі рухамі.</p> <p>Развучванне беларускай народнай песні «Спі, сыночак міленькі». Вызначэнне жыццёвага зместу, характэрных асаблівасцей песні, яе выразнае выкананне.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: вар'іраванне мелодыі песні «Спі, сыночак міленькі». Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Слуханне «Калыханкі» М. Чуркіна. Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне народных напеваў, пакладзеных у аснову твора. Стварэнне невялікага апавядання паводле матываў «Калыханкі».</p> <p>Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	
4	Восеньскія песні	1	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра восеньскія песні; узбагаціць вопыт выканання, слухання, стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <p>1) азнаямленне вучняў са зместам і выразнымі асаб-</p>	<p>Слуханне беларускай народнай песні «Ой, мамачка, восень». Выяўленне жыццёвага зместу і характэрных асаблівасцей песні.</p> <p>Развучванне і выразнае выкананне беларускай народнай песні «Відзіць маё вочка».</p> <p>Слуханне беларускай народнай песні «Бачыць маё вочка, што край недалёчка».</p>	С. 29—36

4

1	2	3	4	5	6
			<p>лівасцямі народных песень восеньскага перыяду;</p> <p>2) замацаванне ўяўленняў пра цесную сувязь музыкі і жыцця;</p> <p>3) практычнае засваенне характэрных асаблівасцей беларускай народнай песні (распеўнасць, пераменны лад), увядзенне паняцця <i>пераменны лад</i>;</p> <p>4) удасканаленне вакальна-харавых навыкаў, фарміраванне ўмення спяваць без суправаджэння;</p> <p>5) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці</p>	<p>Параўнанне беларускіх народных песень «Відзіць маё вочка» і «Бачыць маё вочка, што край недалёчка», выяўленне падабенстваў і адрозненняў.</p> <p>Слуханне фрагмента «Адлятаюць птушкі» з сюіты В. Карэтнікава «Поры года». Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне мадэлі музыкальнага твора «Восеньскі пейзаж». Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Слуханне песні «Журавінка» (муз. Н. Літвіна, сл. І. Цітаўца). Вызначэнне будовы песні, асаблівасцей ладавага развіцця музыкі. Развучванне песні. Складанне выканальніцкага плана. Выразнае выкананне песні. Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	
5	Музыка ў казках беларускага народа	1	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра ролю музыкі ў казках беларускага народа; узбагаціць вопыт успрымання, выканання і стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p>	<p>Слуханне (выразнае чытанне) урыўка з беларускай народнай казкі «Музыка-чарадзея».</p> <p>Выяўленне казачных фрагментаў, якія «гучаць». Стварэнне літаратурна-музычнай кампазіцыі «Музыка-чарадзея» з выкарыстаннем фрагментаў ужо выву-</p>	С. 36—42

5

1	2	3	4	5	6
			<p><i>Задачы:</i></p> <p>1) азнаямленне вучняў з казкамі беларускага народа пра музы́каў і музычныя інструменты, з музычнымі твора́мі, напісанымі на казачны сюжэт; 2) развіццё ўменняў выяўляць у казках фрагменты, якія «гучаць», выконваць музыку, якая ўвасабляе казачныя вобразы; 3) фарміраванне элементарных акцёрскіх і рэжысёрскіх уменняў; 4) развіццё асацыятыўна-вобразнага мыслення, фантазіі; 5) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці</p>	<p>чаных музычных твораў. Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Развучванне беларускай народнай песні «Як паставіў верабейка на сметнічку хатку». Вызначэнне сродкаў музычнай выразнасці, неабходных для перадачы характару кожнага з персанажаў. Выразнае выкананне, інсцэніроўка песні. Стварэнне ілюстрацыі да песні.</p> <p>Развучванне «Песенькі сяброў» з мюзікла «Прыгоды ў замку Алфавіт» (муз. В. Войціка, сл. С. Клімковіч). Вызначэнне характару музыкі запеву і прыпеву. Выкананне твора, дапоўненае выразнымі рухамі пад музыку.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне мадэлі музычнага твора паводле матываў любімай беларускай казкі. Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	
6	Музыка ў гульнях беларускага народа	1	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра ролю музыкі ў гульнях беларускага народа; узбагаціць вопыт удзелу ў гульнях; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p>	<p>Паўтарэнне беларускай народнай песні «А мы грушу пасадзілі». Выкананне песні, дапоўненае выразнымі рухамі. Знаёмства з правіламі правядзення беларускай народнай гульні «Грушка», вызначэнне ролі музыкі ў гульні.</p>	С. 42–48

6

1	2	3	4	5	6
			<p><i>Задачы:</i></p> <p>1) азнаямленне вучняў з гульнямі беларускага народа; 2) выяўленне ролі музыкі ў гульні; 3) удасканаленне ўменняў выразна спяваць і рухацца пад музыку; 4) развіццё асацыятыўна-вобразнага мыслення, уяўлення і фантазіі; 5) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці</p>	<p>Развучванне папеўкі «У мядзведзя на бару». Знаёмства з правіламі правядзення беларускай народнай гульні «У мядзведзя на бару», выяўленне ролі музыкі ў ёй.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: вар'іраванне, стварэнне новых варыянтаў папеўкі «У мядзведзя на бару». Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Развучванне папеўкі «Журавель». Выкананне папеўкі, дапоўненае выразнымі рухамі. Знаёмства з правіламі правядзення беларускай народнай гульні «Журавель», вызначэнне ролі музыкі ў гульні.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне папэвак-лічылак для гульні «Грушка», «У мядзведзя на бару», «Журавель». Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	
7 8	Беларускія музычныя інструменты	2	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра беларускія народныя інструменты; узбагаціць вопыт выканання, слухання і стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p>	<p>Слуханне найгрышу на дудцы «Восень». Вызначэнне характару музыкі, характарыстыка (словам, колерам) тэмбру інструмента.</p> <p>Слуханне найгрышу на цымбалах «Казачок беларускі». Вызначэнне характару музыкі, характарыстыка (словам, колерам) тэмбру інструмента.</p>	С. 49–56

1	2	3	4	5	6
7			<p><i>Задачы:</i></p> <p>1) актуалізацыя ўяўленняў пра беларускія народныя інструменты;</p> <p>2) удасканаленне ўменняў назіраць за тэмбравым развіццём музыкі, характарызаваць рознымі спосабамі тэмбры народных інструментаў;</p> <p>3) фарміраванне элементарных уменняў інструментаўкі (з выкарыстаннем знаёмых інструментаў);</p> <p>4) удасканаленне слухацкіх і выканальніцкіх уменняў;</p> <p>5) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці</p>	<p>Слуханне найгрышу на скрыпцы «Пярэшка». Вызначэнне характару музыкі, характарыстыка (словам, колерам) тэмбру інструмента.</p> <p>Слуханне найгрышу «Кадрыля» на гармоніку і бубне, найгрышу «Шастак» на скрыпцы, цымбалах, гармоніку і бубне, беларускага народнага танца «Юрачка». Назіранне за тэмбравым развіццём музыкі, вызначэнне складаў ансамбляў народных інструментаў па характэрных тэмбрах.</p> <p>Слуханне найгрышу на дудзе «Кракавяк». Вызначэнне характару музыкі, характарыстыка (словам, колерам) тэмбру інструмента.</p> <p>Развучванне беларускай народнай песні «Зайграй жа мне, дударочку». Стварэнне выканальніцкага плана песні. Выкананне песні, дапоўненае выразнымі рухамі.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне інструментальнай партытуры на аснове прыпеву беларускай народнай песні «Зайграй жа мне, дударочку». Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	

1	2	3	4	5	6
8	Танцавальная культура майго народа	2	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра танцавальную культуру беларускага народа; узбагаціць вопыт выканання, слухання, стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <p>1) пашырэнне уяўленняў вучняў пра разнастайнасць беларускіх танцаў;</p> <p>2) выяўленне характэрных асаблівасцей беларускіх народных танцаў;</p> <p>3) удасканаленне слухацкіх і выканальніцкіх уменняў, уменняў выразна рухацца пад музыку;</p> <p>4) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці</p>	<p>Развучванне беларускіх народных песень-танцаў «Янка-полька», «Юрачка», «Мікіта». Выкананне песень-танцаў, дапоўненае выразнымі рухамі пад музыку.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне невялікага твора ў трохчасткавай форме з мелодый беларускіх народных песень-танцаў. Абмеркаванне атрыманых вынікаў, выяўленне найбольш гарманічнага спалучэння музычных фрагментаў.</p> <p>Слуханне беларускай народнай песні-танца «Бульба-полька». Вызначэнне жыццёвага зместу і характэрных асаблівасцей песні-танца, развучванне, выкананне.</p> <p>Слуханне беларускага народнага танца «Крыжачок». Вызначэнне характару музыкі, назіранне за яе развіццём.</p> <p>Слуханне твора «Беларускія танцы» І. Жыновіча. Назіранне за тэмбравым развіццём музыкі, выяўленне беларускіх народных танцаў, пакладзеных у аснову твора. Слуханне «Куранты» з Астремчаўскага рукапісу («Полацкага шытка»). Вызначэнне характару музыкі,</p>	С. 57–65

1	2	3	4	5	6
				характарыстыка (словам, колерам) тэмбраў інструментаў. «Калі б харэографам быў я...»: апісанне (паказ) рухаў, якія маглі б быць выкананы пад музыку «Куранты». Абмеркаванне атрыманых вынікаў. Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці	
6 11 12 13	Музыка расказвае пра мінулае нашай Радзімы	3	<i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра ролю музыкі ў адлюстраванні гістарычных падзей; узбагаціць вопыт выканання, слухання, стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці. <i>Задачы:</i> 1) азнаямленне вучняў з музычнымі творамі, якія расказваюць пра мінулае нашай Радзімы; 2) замацаванне ўяўленняў пра цесную сувязь музыкі і жыцця; 3) развіццё слухацкіх і выканальніцкіх уменняў; 4) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выка-	Слуханне песні «Мірскі замак» (муз. В. Кісцэня, сл. І. Цігаўца). Вызначэнне характэрных асаблівасцей песні, яе развучванне і выразнае выкананне. «Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне мадэлі музычнага твора, які перадае велічны вобраз Мірскага замка. Абмеркаванне атрыманых вынікаў. Слуханне фрагмента «Вітаўт-сюіты» В. Кузняцова. Вызначэнне характару музыкі, сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам. Стварэнне ілюстрацыі да твора. Слуханне Паланэза № 1 «Паляванне» М. Радзівіла. Назіранне за развіццём музыкі, знаходжанне выяўленчых інтанацый. Слуханне арыя Агаткі з оперы «Агатка, або Прыезд пана» Я. Д. Голанда. Вызначэнне характару музыкі, сродкаў музычнай	С. 65–84

1	2	3	4	5	6
10			рыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці	выразнасці, выкарыстаных кампазітарам. Стварэнне ілюстрацыі да твора. Слуханне Паланэза ля мінор М. К. Агінскага. Вызначэнне жыццёвага зместу і асаблівасцей будова твора. Вызначэнне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам. Слуханне паланэза з оперы «Міхал Клеафас Агінскі. Невядомы партрэт» А. Залётнева. Параўнанне Паланэза ля мінор М. К. Агінскага і паланэза А. Залётнева. Выяўленне падабенстваў і адрозненняў. Развучванне і выразнае выкананне песні «Поклонитесь, внуки, деду» (муз. І. Лучанка, сл. М. Ясеня). Слуханне «Тарантэлы» з балета «Альпійская балада» Я. Глебава. Назіранне за развіццём музыкі. Выяўленне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам. Слуханне «Лясной песні» (муз. У. Алоўнікава, сл. А. Русака). Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам. Стварэнне ілюстрацыі да твора.	

1	2	3	4	5	6
				«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне мадэляў музычных твораў па матывах твораў В. Волкава «Мінск 3 ліпеня 1944 года», М. Савіцкага «Партызаны», У. Сухаверхава «Зародную Беларусь». Абмеркаванне атрыманых вынікаў. Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці	
14 15	Музыка ў народных абрадах і святах (Каляды)	2	<i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра беларускую календарна-абрадавую традыцыю (зімовы цыкл); забяспечыць умовы, неабходныя для ўдзелу ў народных святах. <i>Задачы:</i> 1) пашырэць уяўленні вучняў пра народнае свята «Каляды»; 2) замацаваць уяўленні пра цесную сувязь музыкі і жыцця; 3) фарміраваць умовы вызначыць календарна-абрадавую музыку зімовага цыкла па характэрных прыкметах;	Слуханне беларускай народнай песні «Го-го-го, каза». Выяўленне жыццёвага зместу і характэрных асаблівасцей песні. Развучванне і выкананне песні, дапоўненне выразнымі рухамі. Слуханне беларускай народнай песні «На нова лета». Выяўленне жыццёвага зместу і характэрных асаблівасцей, развучванне і выразнае выкананне песні. Слуханне фрагмента «Калядоўшчыкі» з сюіты В. Войціка «Забавы». Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам. Стварэнне ілюстрацый да твора. Развучванне песні «Што прыносіць Новы год?» (муз. А. Безенсон, сл. Л. Дайнекі).	С. 84–91

11

1	2	3	4	5	6
			4) удасканаленне ўменняў выразнага спеву, руху пад музыку, фарміраванне элементарных акцёрскіх і рэжысёрскіх уменняў; 5) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці	«Калі б кампазітарам быў я...»: калектыўнае стварэнне музыкі сярэдняй часткі песні «Што прыносіць Новы год?». Абмеркаванне атрыманых вынікаў. Выкананне песні, дапоўненне выразнымі рухамі. Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці	
16	Урок-абагульненне па тэме «Музычная культура Беларусі»	1	<i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра музычную культуру Беларусі; развіць прэзентацыйныя ўменні, музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці. <i>Задачы:</i> 1) сістэматызацыя набытых ведаў, абагульненне вопыту практычнай музычнай дзейнасці; 2) замацаванне ўяўленняў пра цесную сувязь музыкі і жыцця; 3) удасканаленне ўменняў слухання і выканання музыкі, элементарных акцёрскіх і рэжысёрскіх уменняў; 4) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выка-	Слуханне і выкананне музычнага матэрыялу на выбар вучняў і настаўніка. Прэзентацыя творчых (даследчых) праектаў па тэме «Музычная культура Беларусі». Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці	С. 92–93

12

1	2	3	4	5	6
			рыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці		
II паўгоддзе Музычныя падарожжы (19 г)					
17	Музыка — мова сяброўства і ўзаемаразумення паміж народамі	1	<p><i>Мэта:</i> сфарміраваць уяўленні пра камунікатыўную прыроду музычнага мастацтва; убагаціць вопыт выканання, слухання, стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> актуалізацыя наяўнага вопыту ўспрыняцця, выканання і стварэння музыкі; замацаванне ўяўленняў пра тое, што «музыка — мова, якая не патрабуе перакладу»; развіццё навыкаў цэласнай музычнай камунікацыі ў адзінстве дзейнасці кампазітара-выканаўцы-слухача; удасканаленне ўменняў самастойна выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ва ўласнай мастацкай дзейнасці 	<p>Слуханне і выкананне музычных і літаратурных твораў, якія раскрываюць тэму сяброўства (на выбар вучняў і настаўніка).</p> <p>Слуханне папеўкі «Дружба». Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне характару музычнай мовы. Развучванне і выразнае выкананне папеўкі.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне рытмічнага акампаменту да папеўкі. Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Слуханне песні «Рамонка» (муз. І. Лучанка, сл. А. Вольскага). Выяўленне асноўнай ідэі песні, вызначэнне характару музыкі і асаблівасцей будовы твора. Развучванне і выразнае выкананне песні. Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	С. 94—99

13

1	2	3	4	5	6
18 19 20 21	Музыка нашых суседзяў — рускага, украінскага, польскага, прыбалтыйскіх народаў	4	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра характэрныя асаблівасці музыкі рускага, украінскага, польскага, прыбалтыйскіх народаў; убагаціць вопыт выканання, слухання, стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> азнаямленне вучняў з музычнымі творамі, якія адлюстроўваюць характэрныя асаблівасці музыкі рускага, украінскага, польскага, прыбалтыйскіх народаў; замацаванне ўяўленняў пра тое, што «музыка — мова, якая не патрабуе перакладу»; развіццё аналітычных уменняў; развіццё слухацкіх і выканальніцкіх уменняў; удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці 	<p>Слуханне рускай народнай песні «Вниз по матушке по Волге». Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне яе характару, вызначэнне сродкаў музычнай выразнасці. Перадача руху мелодыі пры дапамозе пластычнага інтанавання або лініі.</p> <p>Слуханне «Песні пра Нёман» (муз. Н. Сакалоўскага, сл. А. Астрэйкі). Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне яе характару, вызначэнне сродкаў музычнай выразнасці.</p> <p>Параўнанне «Песні пра Нёман» з рускай народнай песняй «Вниз по матушке по Волге». Выяўленне падабенстваў і адрозненняў.</p> <p>Развучванне песні «Моя Россия» (муз. Г. Струвэ, сл. Н. Салаўёвай). Вызначэнне настрою, перададзенага ў музыцы, характару музычнай мовы, сродкаў музычнай выразнасці.</p> <p>Выразнае выкананне песні.</p> <p>Слуханне хору «Слаўся» з оперы «Іван Сусанін» М. Глінкі. Вызначэнне характару музыкі, сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам.</p> <p>Слуханне песні «Реве та стогне Дніпр широкий» (муз. народная, сл. Т. Шаўчэнкі). Вызначэнне характару музыкі.</p>	С. 99—113

14

15

1	2	3	4	5	6
				<p>Перадача руху мелодыі пры дапамозе пластычнага інтаніравання або лініі. Параўнанне песні «Реве та стогне Дніпр широкий» з рускай народнай песняй «Вниз по матушке по Волге» і «Песняй пра Нёман», выяўленне падабенстваў і адрозненняў.</p> <p>Развучванне польскай народнай песні «Висла» (апрац. У. Іваннікава, пер. С. Кандрацьева). Вызначэнне характару гучання музыкі, сродкаў музычнай выразнасці. Параўнанне польскай народнай песні «Висла» з рускай народнай песняй «Вниз по матушке по Волге» і «Песняй пра Нёман». Выяўленне падабенстваў і адрозненняў.</p> <p>Выразнае выкананне песні. Слуханне польскага традыцыйнага танца «Мазурка». Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне сінкоп.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне рытмічнага акампанемента да мазуркі. Абмеркаванне атрыманага выніку.</p> <p>Слуханне літоўскай народнай песні «Солнышко вставало». Вызначэнне характару музыкі, сродкаў музычнай выразнасці. Развучванне песні. Складанне выканальніцкага плана. Выразнае выкананне песні.</p>	

16

1	2	3	4	5	6
				<p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне рытмічнага акампанемента да трэцяга куплета літоўскай народнай песні «Солнышко вставало». Абмеркаванне атрыманага выніку.</p> <p>Слуханне фрагмента з сімфанічнай карціны М. К. Чурлёніса «У лесе». Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне мадэлі музычнага твора «Лес». Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	
22	Музыка ў народных абрадах і святах (Масленіца, Гуканне вясны, Саракі)	1	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра беларускую календарна-абрадавую традыцыю (вясенні цыкл); узбагаціць навыкамі для ўдзелу ў народных святах.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <p>1) пашыраць уяўленні вучняў пра народныя свята «Масленіца», «Гуканне вясны», «Саракі»;</p> <p>2) замацаванне ўяўленняў пра цесную сувязь музыкі і жыцця;</p>	<p>Слуханне песні «Мы ідзем гукаць вясну» (муз. В. Сярых, сл. І. Цітаўца). Вызначэнне настрою, перададзенага ў музыцы, будовы (формы) твора, сродкаў музычнай выразнасці. Развучванне і выразнае выкананне песні.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне падгалоска да мелодыі прыпева песні «Мы ідзем гукаць вясну». Абмеркаванне атрыманага выніку.</p> <p>Слуханне беларускай народнай песні «Жаварончкі, прыляціце». Назіранне за развіццём музыкі. Вызначэнне характару музыкі, выяўленне характэр-</p>	С. 114–118

1	2	3	4	5	6
			<p>3) фарміраванне ўмення вызначаць каляндарна-абрадавую музыку вясенняга цыкла па характэрных прыкметах;</p> <p>4) удасканаленне ўменняў выразных спеваў, рухаў пад музыку, фарміравання элементарных акцёрскіх і рэжысёрскіх уменняў;</p> <p>5) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці</p>	<p>ных асаблівасцей (пераменнага ладу, пераменнага памеру). Развучванне і выразнае выкананне песні.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне мадэлі музычнага твора «Гуканне вясны». Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	
23 24 25 26	Музычнае падарожжа па Еўропе	4	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра характэрныя асаблівасці музыкі народаў Еўропы; узбагаціць вопыт выканання, слухання, стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <p>1) азнаямленне вучняў з музычнымі творамі, якія адлюстроўваюць характэрныя асаблівасці музыкі народаў Еўропы;</p>	<p>Слуханне «Неапалітанскай тарантэлы» Дж. Расіні. Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне яе характару, выяўленне выкарыстаных кампазітарам сродкаў музычнай выразнасці.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне рытмічнага акампаненту да «Неапалітанскай тарантэлы» Дж. Расіні. Абмеркаванне атрыманага выніку.</p> <p>Слуханне твора «Кампанэла» Н. Паганіні. Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам, выразных і выяўленчых інтанацый.</p>	С. 119–126

1	2	3	4	5	6
			<p>2) замацаванне ўяўленняў пра тое, што «музыка — мова, якая не патрабуе перакладу»;</p> <p>3) развіццё аналітычных уменняў;</p> <p>4) развіццё слухацкіх і выканальніцкіх уменняў;</p> <p>5) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці</p>	<p>Слуханне італьянскай народнай песні «Санта Лючыя». Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне яе характару.</p> <p>Перадача руху мелодыі пры дапамозе пластычнага інтаніравання або лініі.</p> <p>Слуханне хору «Послушай, как звуки хрустально чисты» з оперы «Чароўная флейта» В. А. Моцарта. Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне яе характару, выяўленне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам, выяўленчых і выразных інтанацый. Развучванне і выразнае выкананне твора.</p> <p>Слуханне «Рандо ў турэцкім стылі» В. А. Моцарта. Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне будовы (формы) твора, выяўленне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам, выразных і выяўленчых інтанацый.</p> <p>Слуханне фрагмента I часткі Сімфоніі № 40 В. А. Моцарта. Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне яе характару, выяўленне выкарыстаных кампазітарам сродкаў музычнай выразнасці. Перадача настрою, выражанага ў музыцы, пры дапамозе колеру.</p> <p>Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	

1	2	3	4	5	6
27 28	Мудрагелістыя інтанацыі ўсходняй музыкі	2	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра характэрныя асаблівасці музыкі Кітая і Японіі; узбагаціць вопыт выканання, слухання, стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <p>1) азнаямленне вучняў з музычнымі творамі, якія адлюстроўваюць характэрныя асаблівасці музыкі Кітая і Японіі;</p> <p>2) замацаванне ўяўленняў пра тое, што «музыка — мова, якая не патрабуе перакладу»;</p> <p>3) развіццё слухацкіх і выканальніцкіх уменняў;</p> <p>4) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці</p>	<p>Слуханне традыцыйнай кітайскай музыкі («Вясновыя навальніцы»). Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне ўласцівых ёй ладавых і тэмбравых асаблівасцей.</p> <p>Слуханне фрагмента «Гарадскі пейзаж» з сюіты «Кітайскія акварэлі» С. Бельцокова. Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам.</p> <p>Слуханне японскай народнай песні «Сакура». Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне зерня-інтанацыі, вызначэнне ладавых асаблівасцей твора.</p> <p>Слуханне песні «Птицы над взморьем» (муз. Х. Рётара, сл. К. Тарыякі, пер. А. Філіц). Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне яе характару, выяўленне ладавых асаблівасцей. Развучванне і выразнае выкананне песні.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне мелодый на аснове традыцыйнай японскай паэзіі. Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	С. 126—132

19

1	2	3	4	5	6
29 30	Узоры афрыканскіх рытмаў	2	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра характэрныя асаблівасці музыкі народаў Афрыкі; узбагаціць вопыт выканання, слухання і стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <p>1) азнаямленне вучняў з музычнымі творамі, якія адлюстроўваюць характэрныя асаблівасці музыкі народаў Афрыкі;</p> <p>2) замацаванне ўяўленняў пра тое, што «музыка — мова, якая не патрабуе перакладу»;</p> <p>3) развіццё слухацкіх і выканальніцкіх уменняў;</p> <p>4) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці</p>	<p>Слуханне фрагмента «Святочных цырыманіяльных танцаў у кенійскай вёсцы». Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне яе характэрных асаблівасцей.</p> <p>Слуханне афрыканскай дзіцячай песні «Ветер лагуны» (пер. В. Сібірскага). Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне яе характэрных асаблівасцей. Развучванне і выразнае выкананне песні.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне рытмічнага акампанемента да песні «Ветер лагуны». Абмеркаванне атрыманых вынікаў.</p> <p>Слуханне традыцыйнай афрыканскай песні «Сіяхамба». Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне яе характэрных асаблівасцей.</p> <p>Слуханне песні «Бьют тамтамы» (муз. Г. Струвэ, сл. А. Барто). Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне яе характару, выяўленне выкарыстаных кампазітарам сродкаў музычнай выразнасці. Развучванне і выразнае выкананне песні.</p> <p>Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	С.133—139

20

1	2	3	4	5	6
31 32	Музыка Амерыкі	2	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра музычную культуру Амерыкі; узбагаціць вопыт выканання, слухання і стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <p>1) азнаямленне вучняў з музычнымі творамі, якія адлюстроўваюць характэрныя асаблівасці музычнай культуры Амерыкі;</p> <p>2) замацаванне ўяўленняў пра тое, што «музыка — мова, якая не патрабуе перакладу»;</p> <p>3) развіццё слухацкіх і выканальніцкіх уменняў;</p> <p>4) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці</p>	<p>Слуханне спірычуэла «Глыбокая рака». Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне яе характару, выяўленне асаблівасцей метрарытму.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне рытмічнага акампанемента да спірычуэла «Глыбокая рака». Абмеркаванне атрыманага выніку.</p> <p>Слуханне традыцыйнага амерыканскага блюза. Вызначэнне характару музыкі, выяўленне асаблівасцей сродкаў музычнай выразнасці. Перадача настрою, уасобленага ў музыцы, пры дапамозе колеру.</p> <p>Слуханне ўрыўка з «Рапсодыі ў блюзавых тонах» Дж. Гершвіна. Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне сродкаў музычнай выразнасці, выкарыстаных кампазітарам.</p> <p>Слуханне «Калыханкі Клары» з оперы «Поргі і Бес» Дж. Гершвіна. Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне асаблівасцей метрарытму і пабудовы мелодыі.</p> <p>Слуханне песні «Джаз» (муз. Я. Дубравіна, сл. В. Сулава). Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне яе ладавых і метрарытмічных асаблівасцей.</p> <p>Развучванне і выразнае выкананне песні.</p>	С.140–146

21

1	2	3	4	5	6
				<p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне рытмічнага акампанемента да песні «Джаз». Абмеркаванне атрыманага выніку.</p> <p>Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці</p>	
33	Музыка народаў, якія насяляюць Рэспубліку Беларусь	1	<p><i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра шматмернасць музычнай культуры Беларусі; узбагаціць вопыт выканання, слухання і стварэння музыкі; развіць музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці.</p> <p><i>Задачы:</i></p> <p>1) азнаямленне вучняў з музычнымі творамі, што адлюстроўваюць характэрныя асаблівасці музыкі народаў, якія насяляюць Рэспубліку Беларусь;</p> <p>2) замацаванне ўяўленняў пра цесную сувязь музыкі і жыцця;</p> <p>3) пашырэнне ўяўленняў пра ўзаемадзеянне і ўзаемапраанікненне музычных культур;</p>	<p><i>Рамачны змест (творы для слухання і выканання адбіраюцца настайнікам самастойна).</i></p> <p>Слуханне і выкананне музычнага матэрыялу, што характарызуе музыку народаў, якія насяляюць Рэспубліку Беларусь. Выяўленне жыццёвага зместу і асаблівасцей існавання музыкі народаў, якія насяляюць Рэспубліку Беларусь.</p> <p>Вызначэнне спецыфікі сродкаў музычнай выразнасці і выканальніцкай манеры.</p> <p>«Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне сюіты «Карагод сяброўства» з твораў, што характарызуюць музычную культуру народаў, якія насяляюць Рэспубліку Беларусь. Абмеркаванне атрыманага выніку.</p> <p>Падрыхтоўка і прэзентацыя творчага (даследчага) праекта пра Рэспубліканскі фестываль нацыянальных культур.</p>	С. 146–149

22

1	2	3	4	5	6
			4) фарміраванне ўмення вылучаць характэрныя асаблівасці музыкі народаў, якія насяляюць Рэспубліку Беларусь; 5) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці	Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці	
23	34	Музыка ў народных абрадах і святах (Купалле)	1 <i>Мэта:</i> пашырыць уяўленні вучняў пра беларускую календарна-абрадавую традыцыю (летні цыкл); узабагаціць іх навыкамі для ўдзелу ў народных святах. <i>Задачы:</i> 1) азнаямленне вучняў з народнымі святам «Купалле»; 2) замацаванне ўяўленняў пра цесную сувязь музыкі і жыцця; 3) фарміраванне ўмення вызначаць календарна-абрадавую музыку летняга цыкла паводле характэрных прыкмет; 4) удасканаленне ўменняў выразных спеваў, руху пад музыку, фарміраванне эле-	Слуханне песні «Купалінка» (муз. У. Тэраўскага, сл. М. Чарота). Вызначэнне настрою, уласцівага музыцы, сродкаў музычнай выразнасці. Развучванне і выразнае выкананне песні. Слуханне беларускай народнай песні «Ой, рана на Івана». Назіранне за развіццём музыкі, выяўленне характэрных асаблівасцей выканання. Слуханне беларускай народнай песні «Сёння Купала, а заўтра Ян». Назіранне за развіццём музыкі, вызначэнне яе характару, выяўленне асаблівасцей сродкаў музычнай выразнасці. «Калі б кампазітарам быў я...»: стварэнне кампазіцыі з вядомых купальскіх песень у трохчасткавай форме або форме рандо. Абмеркаванне атрыманых вынікаў.	С. 150–153

1	2	3	4	5	6
			ментарных акцёрскіх і рэжысёрскіх уменняў; 5) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці	Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці	
24	35	Урок-абагульненне па тэме «Музычныя падарожжы»	1 <i>Мэта:</i> абагульніць уяўленні вучняў пра камунікатыўную прыроду музычнага мастацтва; пашырыць вопыт слухання, выканання і стварэння музыкі; развіць прэзентацыйныя ўменні, музычныя здольнасці і здольнасці да творчасці. <i>Задачы:</i> 1) сістэматызацыя набытых ведаў, абагульненне вопыту практычнай музычнай дзейнасці; 2) замацаванне ўяўленняў пра цесную сувязь музыкі і жыцця; 3) замацаванне ўяўленняў пра тое, што «музыка — мова, якая не патрабуе перакладу»;	Слуханне і выкананне твораў на выбар вучняў і настаўніка. Прэзентацыя творчых (даследчых) праектаў па тэме «Музычныя падарожжы». Ацэнка (самаацэнка, узаемаацэнка) вынікаў вучэбнай дзейнасці	С. 154–155

1	2	3	4	5	6
			4) удасканаленне ўменняў выразных спеваў, руху пад музыку, інструментальнага музіцыравання, элементарных акцёрскіх і рэжысёрскіх уменняў; 5) удасканаленне ўменняў самастойна адбіраць і выкарыстоўваць сродкі музычнай выразнасці ў творчай дзейнасці		